

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 14 0 К 001909 17 Кжк 2
Бања Лука, 15.11.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ !

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз учешће Соње Матић као записничара, у кривичном предмету против оптужених Д.Ћ., М.Ћ. и В.М. због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о жалби окружног јавног тужиоца у Источном Сарајеву, изјављеној против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 001909 14 К 2 од 27.12.2016. године, након одржаног претреса на коме су присуствовали републички јавни тужилац Бранко Митровић, оптужени Д.Ћ. и његов бранилац адвокат Н.Р. из З., оптужени М.Ћ. и његов бранилац адвокат Р.Л. из З., оптужени В.М. и његов бранилац адвокат Д.П. из Б., те оштећени М.Ц. и М.Ц.1, дана 15.11.2017. године донио је и јавно објавио

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба окружног јавног тужиоца у Источном Сарајеву и потврђује пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 001909 14 К 2 од 27.12.2016. године.

Образложење

Пресудом Врховног суда Републике Српске број 14 0 К 001909 17 Кжк од 25.05.2017. године, донесеном на претресу пред тим судом као другостепеним, уважавањем жалбе окружног јавног тужиоца у Источном Сарајеву, преиначена је ослобађајућа пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 001909 14 К 2 од 27.12.2016. године, тако што су оптужени Д.Ћ., М.Ћ. и В.М. оглашени кривим што су починили кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту : КЗ СФРЈ) и осуђени на казну затвора у трајању од по 4 (четири) године. Истом пресудом оптужени су ослобођени дужности накнаде трошкова кривичног поступка из члана 96. став 2. тачке а) до ж) Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, у даљем тексту: ЗКП РС), па је одлучено да исти падају на терет буџетских средстава, а оштећени М.Ц., Х.Ц., Л.Ц. и М.Ц. су са имовинскоправним захтјевом упућени на парницу.

Одлучујући о жалбама браниоца оптуженог Д.Ћ., адвоката Ненада Рубежа из Зворника, оптуженог М.Ћ. и његовог браниоца Р.Л., адвоката из З. и оптуженог В.М. и његовог браниоца Д.П., адвоката из Б., трећестепено вијеће овог суда је уважило те жалбе, укинуло цитирану пресуду Врховног суда Републике Српске број 14 0 К 001909 17 Кжк од 25.5.2017. године и предмет вратио претресном вијећу овог суда на поновно суђење.

На поновљеном претресу пред овим судом одржаном дана 15.11.2017. године, републички јавни тужилац је остао у цијелости код оптужнице које је измјенио на првом претресу пред овим судом, те је у завршној ријечи предложио да се жалба окружног јавног тужиоца уважи, првостепена пресуда преиначи тако што ће се сви оптужени огласити кривим за кривично дјело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. КЗ СФРЈ и осуде по закону. Браниоци оптужених Д.Ћ. и М.Ћ. су остали код свих навода и приједлога из својих писмених одговора на жалбу тужиоца, те су браниоци свих оптужених остали код својих завршних ријечи датих на претресу пред овим судом, као и на главном претресу пред првостепеним судом, па су у коначности предложили да се жалба тужиоца одбије као неоснована и потврди првостепена пресуда. Сви оптужени су се придружили излагањима својих бранилаца.

Претресно вијеће је на претресу прихватило све доказе оптужбе и одбране, изведене на главном претресу пред првостепеним судом, те је одбио приједлог одбране за извођење нових доказа и то вјештачење оштећеног М.Ц. од стране доктора неуропсихијатра и суочавање свједока Г.К. и оштећеног М., сматрајући да су ови докази непотребни, док тужилац није имао приједлога за извођење нових доказа.

Поступајући по упутама трећестепеног вијећа овог суда, ово вијеће је оцјеном свих изведених доказа на главном претресу пред првостепеним судом, оцјеном жалбених приговора у оба основа побијања првостепене пресуде, а цијенећи и одговоре бранилаца на жалбу тужиоца, одлучило као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Приговори жалбе тужиоца који се односе на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, којима се указује на изостанак разлога о одлучним чињеницама, су по оцјени овог вијећа неосновани, јер је првостепени суд у образложењу побијане пресуде, дао разлоге о свим одлучним чињеницама. Сасвим је друго питање што се жалбом тужиоца оспорава валидност датих разлога, међутим, приговорима таквог карактера се у суштини оспорава правилност оцјене доказа, што представља приговор чињеничног карактера, због чега је овај суд оцјенио основаност тих приговора у оквиру жалбеног основа погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Наиме, како је овај суд навео и у свом рјешењу од 11.04.2017. године, основано се у жалби тужиоца у сегменту побијања пресуде због погрешно утврђеног чињеничног стања, указује да је погрешан став првостепеног суда да се радње саизвршилаца морају описати у изреци оптужнице за сваког оптуженог појединачно, а да у конкретном случају, свједок оштећени М. није видио ко је од четворице војника пуцао у правцу његовог оца и њега, те да није утврђено из којег

ватреног оружја. Осим тога, основано се жалбом тужиоца указује и да у образложењу побијане пресуде постоје противријечности, јер са једне стране првостепени суд на страни 6. утврђује неспорним да је у вријеме догађаја, оштећени М.Ц., био са својим оцем на њиви, да је зачуо један пуцањ, усљед којег је његов отац смртно страдао, а затим и један кратки рафал, када је осјетио да је погођен у предјелу леђа, те да су им пришла четири војника (наоружана ватреним оружјем), од којих је од раније познавао тројцу оптужених, док на страни 8. првостепени суд исказује сумњу у исказ оштећеног М., када је ријеч о томе да ли су оптужени управо они који су били у групи од њих 4 који су лишили живота његовог оца.

Дакле, првостепени суд није дао ваљане разлоге за свој закључак да нема доказа да су оптужени починили предметно кривично дјело, због чега је овај суд одлучио да отвори претрес пред овим судом, након којег је извршио оцјену доказа на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, те извео исти коначан закључак као и првостепени суд да нема доказа да су оптужени починили кривично дјело за које се терете, али не из разлога наведених у образложењу првостепене пресуде, већ због недоследности и противрјечности у исказу оштећеног и посредних свједока оптужбе, као и због противрјечности између исказа оштећеног и свједока одбране и појединих материјалних доказа, који по оцјени овог суда, оправдано доводе у сумњу поузданост исказа оштећеног М.Ц..

Наиме, тачно је да је свједок М.Ц. у свим својим исказима као лица која су критичног дана учествовала у убиству његовог оца М.Ц.1, означавао оптужене. Међутим, он је о неким околностима догађаја исказивао различито. Наиме, у погледу датума догађаја у свом првом исказу датом у Државној агенцији за..., Регионални уред С., Одсјек за ... (у даљем тексту: СИПА) дана 21.10.2008. године потпуно одређено и прецизно наводи да се догађај десио 15.8.1992. године (што су потврдили његов брат М.1 у исказу датом у СИПИ 17.6.2009. године и његов стриц Х. у исказу датом у СИПИ дана 18.6.2009. године када је исказао да се догађај десио средином августа 1992. године). На саслушању у Тужилаштву БиХ дана 16.02.2011. године, оштећени М. као датум догађаја означава 08.8.1992. године, па су и овај датум потврдили својим исказима као свједоци његов брат М.1 (исказ у Тужилаштву БиХ од 02.3.2011. године), стриц Х. (исказ у Тужилаштву БиХ од 16.3.2011. године), те брат Л. (исказ у Окружном тужилаштву Источно Сарајево 09.10.2012. године). На главном претресу од 27.5.2013. године је изричит у тврдњи да је то 08.8.1992. године, а објашњавајући разлике у исказима у погледу датума догађаја на том главном претресу, током директног и унакрсног испитивања, је исказао да приликом давања прве изјаве „нису ни знали“ датум догађаја, затим да му је амица рекао да је то 08.8.1992. године, потом да његова породица није утицала на промјену датума у његовом исказу него су накнадно сазнали датум, да је његова мајка знала датум, те коначно да су сви знали, али да је он погрешно рекао јер се збунио. Ове недоследности у погледу датума догађаја су посебно дискутабилне у контексту тврдње одбране оптуженог В.М. да су измјене исказа у погледу датума догађаја мотивисане сазнањем за доказни материјал, који њему иде у корист, а који потврђује да је он рањен 15.8.1992. године, који датум је првобитно био означен као дан догађаја (ради се о доказу, отпусна листа Болнице С., одсјек ..., број протокола 5949/М-99/92, из које произлази да је М. (Р.) В. лијечен у тој здравственој установи од 15.8.

до 17.9.1992. године, који доказ је такође изведен на главном претресу пред Окружним судом у Источном Сарајеву.

Надаље, у детаљима личног описа, описа породичних прилика оптужених, локације њихових кућа, могућност идентификовања њиве гдје се догађај десио, као и других околности на основу којих их је идентификовао као починиоце убиства, оштећени М. је у својим исказима на главном претресу пред првостепеним судом, исказао непрецизност и несигурност у одговорима на питања бранилаца оптужених при унакрсном испитивању, када се на та питања изјашњавао углавном одговорима: „не знам“ или „не сјећам се“, и поред тврдње да оптужене познаје од раније јер су комшије.

Исто тако, постоје разлике у исказима оштећеног М. и у погледу броја особа које су учествовале у убиству његовог оца, па је тако у исказима током поступка наводио да су била 4 лица, међутим, вјештак неуропсихијатар А.Б.М., је у свом исказу на претресу пред првостепеним судом истакла да јој је оштећени рекао приликом разговора да су му пришла три лица. Надаље, постоје разлике између исказа оштећеног М. и у погледу околности догађаја (када наводи да се догађај десио док је отац брао боранију) и исказима свједока Х.Ц. (која наводи да је то ситуација када су ишли да узму бензин), те Х. и Л.Ц. (који наводе да се догађај десио када су ишли да замјене гориво код В.Ч.).

Надаље постоје разлике и у исказима оштећеног М.Ц. и исказа посредних свједока М.Ц.1, Х.Ц. и Л.Ц. у погледу чињенице да ли је критичног догађаја М. рањен дијелом пројектила испуцаног метка и задобио ударац кундаком пушке у леђа од стране Д.Ћ.. Наиме, чињенице М. рањавања и ударања кундаком пушке ови свједоци у својим првим исказима у истрази (када су се изјашњавали о догађају према М. казивању), нису помињали, док се свједок Х.Ц. у исказу датом 02.3.2011. године у Тужилаштву БиХ на ту околност изјаснио наводећи да им М. није говорио да га је неко том приликом ударио (који исказ је промијенио на главном претресу), а свједок Л.Ц. на главном претресу одговарајући на питање браниоца оптуженог Д.Ћ. је изјавио да М. није рекао да га је том приликом неко тукао, те да су били коректни према њему (страна 45. транскрипта записника са главног претреса од 03.6.2013. године). Осим тога, не постоји ни медицинска документација о повреди оштећеног М. из спорног периода, а из налаза и мишљења вјештака др Х.Ж., специјалисте судске медицине, произлази да је повреда у виду бјеличастог ожилјка коже с десне стране грудног коша оштећеног М.Ц. у леђном дијелу, нанесена страним металним тијелом величине зрна риже које је примјетно у ткиву плућа оштећеног са десне стране, али да није могуће утврдити шта је то страно метално тијело (дио кошуљице метка, како оптужба тврди или гелер гранате, како одбрана истиче), ни када је повреда настала.

Дио исказа оштећеног М. је у супротности и са исказима свједока Д.Ћ., М.С., Р.П., М.О., Б.Б. и Р.Ј. у дијелу у којем наводе да су критичног догађаја заједно са оптуженим Д. и М.Ћ. били у рову, а да оптужени В.М. није уопште био на том локалитету, када су припадници неке извиђачке чете провели неко дијете (оштећеног М.), као и са исказима свједока одбране Р.А. и Г.К.. Тако је свједок Р.А. у свом исказу, датом пред МКСЈ дана 26.01.1999. године (прибављеним од МКСЈ у складу са Законом о уступању предмета), у погледу чињеница које се односе на извршиоце, датум и мјесто убиства М.Ц.1, те одвођења његовог сина

М., између осталог, навео да је дана 1. августа 1992. године група наоружаних симпатизера СДС-а отишла у кућу једног муслимана и убила човјека који се звао М.Ц.1, да су му одрубали главу и отели његовог сина Меху.

Осим тога, дио исказа оштећеног М. је у супротности и са исказом свједока Г.К., када наводи да је он лично учествовао у пуштању оштећеног М., да оптужени (које лично познаје) нису били ту уопште присутни, да није примјетио никакве повреде код М. и да је он пуштен без проблема, док је М. тврдио да су оптужени били ту и спријечавали његово пуштање кући, па да је оптужени В. рекао да га не треба пустити него убити, а М.2 репетирао снајпер и нишанио према њему.

Дио исказа оштећеног М. је у супротности и са материјалним доказима и то Протокол војне полиције, из којег произлази да је под редним бројем 17. протокола наведено да је оптужени В.М. био припадник војне полиције у периоду од 20.5.1992. године све до 14.9.1994. године, када је прешао у 4. чету 1. ПБ. Када се садржај овог доказа доведе у везу са исказом свједока Р.Ј., којим је потврђена припадност оптуженог В.М. јединици војне полиције у Р. у критичном периоду, онда се основано доводи у сумњу чињеница да је овај оптужени критичног догађаја (који се према наводима из оптужнице догодио 08. августа 1992. године) био припадник Војне поште ... Р. заједно са оптуженим Д.Ћ. и М.Ћ., те као припадник те јединице наведеног датума, заједно са њима извршио предметно кривично дјело.

Имајући у виду изнесе разлике у исказима свједока оштећеног М. у битним детаљима предметног догађаја, као и изнесене противријечности између дијела његових исказа и исказа наведених свједока, као и материјалних доказа, те имајући у виду да са једне стране, свједоци М.Ц., Х.Ц., Л.Ц. и Х.Ц., су најближи сродници оштећеног М., који своја сазнања о детаљима догађаја темеље на оном што им је М. као очевидац испричао након догађаја, по повратку кући, а са друге стране, да је остало неразјашњено у којој мјери су припадници СИПЕ помогли оштећеном М. у идентификацији оптужених, с обзиром да не постоји записник о препознавању, а оштећени је у свом исказу на главном претресу изјавио да су њему и његовом брату М.1у у СИПИ показивали слике (а што је М.Ц. у свом исказу негирао) и рекли како се Д. (оптужени Д.Ћ.) зове, пошто нису знали како је Д. право име, те имајући у виду и чињеницу да је са временске дистанце од 15 година, оштећени М. први пут свједочио о догађају који се десио у вријеме кад је он имао свега 13 година, то се оправдано доводи у сумњу поузданост исказа оштећеног М.Ц., као јединог очевица инкриминисаног догађаја.

Према томе, како у конкретном случају спроведени докази не упућују на несумњив закључак да су оптужени починили кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. у вези са чланом 22. КЗ СФРЈ, то је, по оцјени овог суда, првостепени суд, примјеном принципа „in dubio pro reo“, правилно поступио када је оптужене ослободио од оптужбе, усљед недостатка доказа, а на основу одредбе члана 298. тачка в) ЗКП РС.

Из наведених разлога жалба тужиоца није основана, па је ваљало ту жалбу одбити и на основу члана 327. ЗКП РС, првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједница вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић